

Katyń 1940

<https://katyn.ipn.gov.pl/kat/miejsca-pamie/muzeum-katynskie/12249,Muzeum.html>
22.02.2024, 18:34

MUZEUM KATYŃSKIE

Muzeum

Muzeum Katyńskie jest pierwszą tego typu placówką na świecie, dokumentującą, badającą i utrwalającą wiedzę o Zbrodni Katyńskiej.

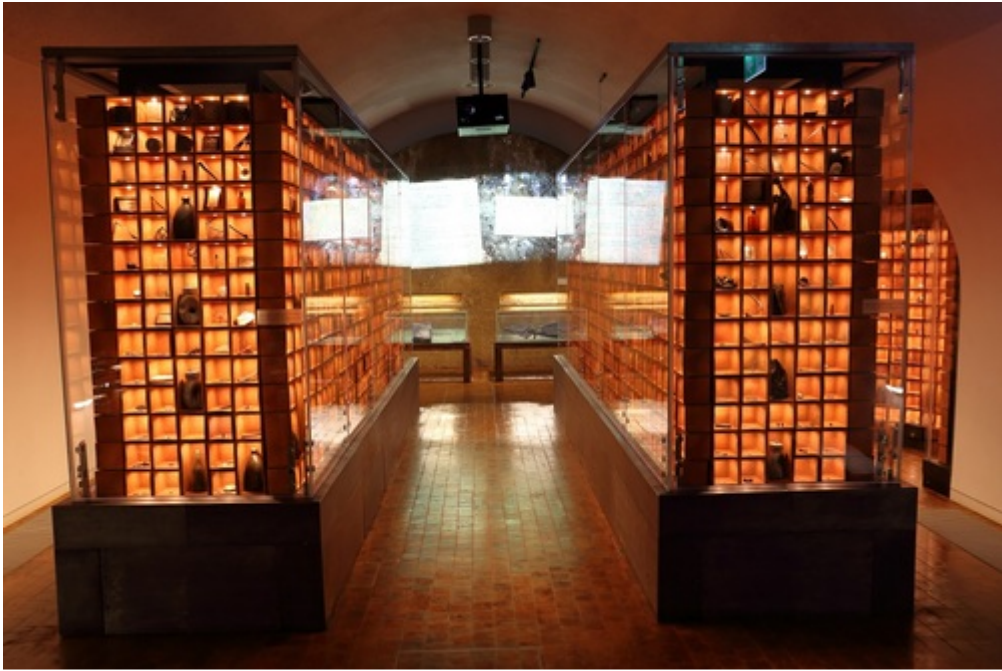

Fot. Muzeum Katyńskie

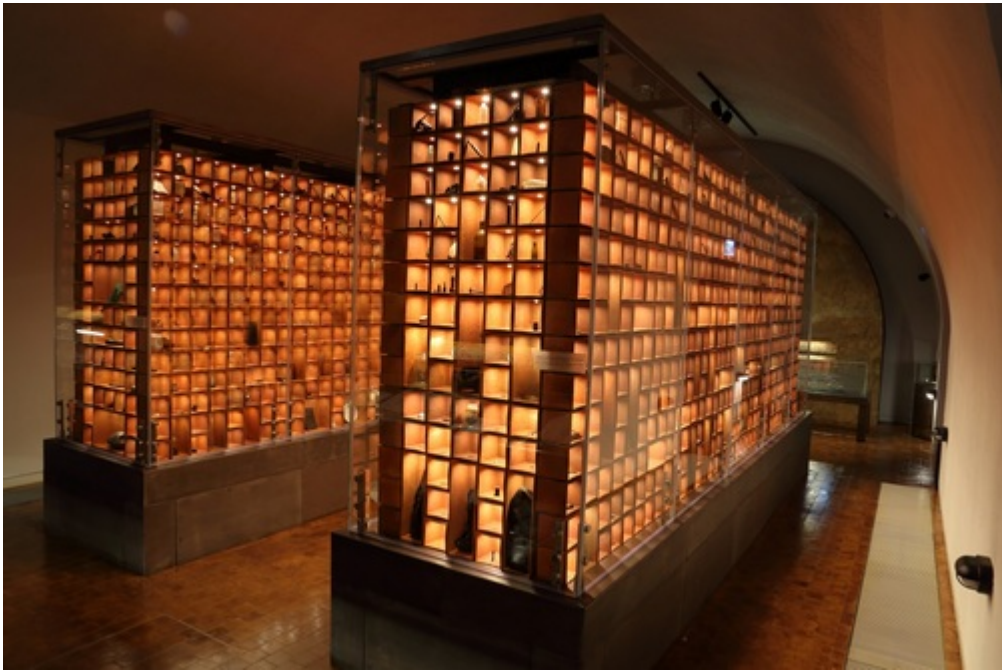

Fot. Muzeum Katyńskie

Jego początków należy szukać pod koniec lat 80 - tych XX w., kiedy krewni ofiar Zbrodni zaczęli się skupiać wokół Stowarzyszenia Rodzin Katyńskich. Utworzony w tym czasie Niezależny Komitet Historyczny Badania Zbrodni Katyńskiej - opracowywał biografie zamordowanych. W wyniku ekshumacji prowadzonych na początku lat 90 - tych w miejscach pochówku oraz pozyskiwania dokumentów od strony rosyjskiej znalazło się w Polsce wiele materiałów związanych ze Zbrodnią, które były jednak rozproszone w wielu instytucjach. Środowiska katyńskie podjęły więc starania o stworzenie centralnej placówki pielęgnującej zgromadzone dowody mordu oraz eksponującej je w formie wystawy. Powstała idea powołania muzeum katyńskiego na wzór Państwowego Muzeum w Oświęcimiu i Muzeum na Majdanku. Federacja Rodzin Katyńskich wysyłała w 1991 i 1992 r. petycje w tej sprawie do najwyższych władz RP: prezydenta i premiera, Marszałków Sejmu i Senatu, ministra kultury i sztuki, Przewodniczącego Rady Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa i wielu in. Prowadzono równocześnie rozmowy w tej sprawie z kierownictwem resortu Obrony Narodowej i dyrekcją Muzeum Wojska Polskiego.

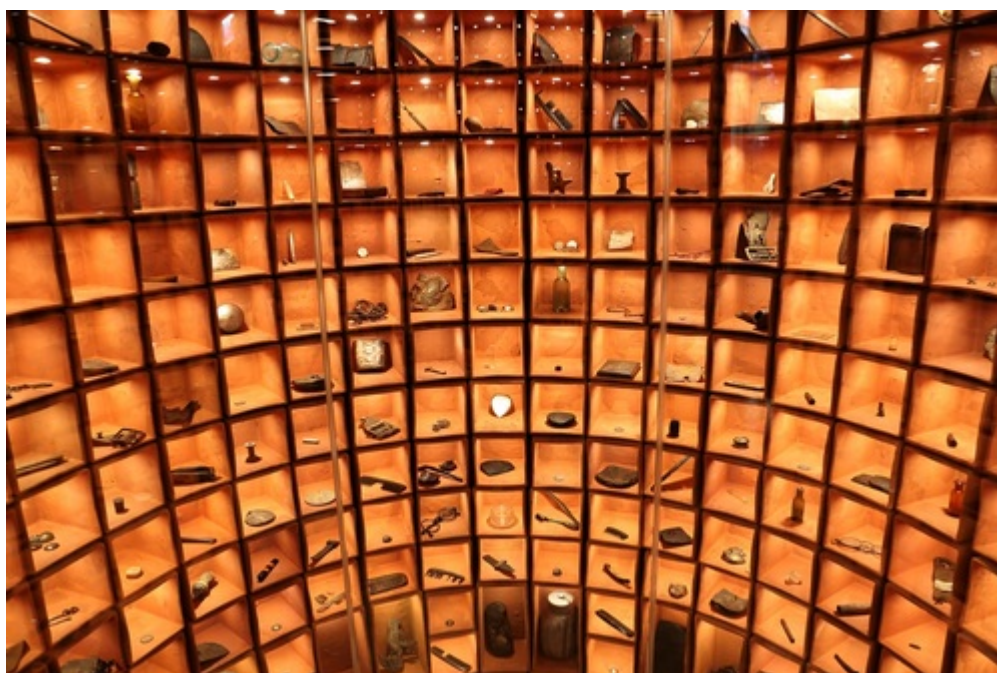
Fot. Muzeum Katyńskie

Fot. Muzeum Katyńskie

Fot. Muzeum Katyńskie

Fot. Muzeum Katyńskie

Działania te zostały uwieńczone sukcesem 29 czerwca 1993 r., kiedy to w warszawskim Forcie „Czerniaków” nastąpiło uroczyste otwarcie Muzeum Katyńskiego jako filii Muzeum Wojska Polskiego. W uroczystości otwarcia brał udział minister Andrzej Przewoźnik - Przewodniczący Rady Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa. Przekazania społeczeństwu Muzeum Katyńskiego dokonał dyrektor Muzeum Wojska Polskiego płk Zbigniew Świącicki, a poświęcił pomieszczenia placówki biskup polowy WP gen. Sławoj Leszek Głódź.

Muzeum od początku swojego istnienia do jesieni 2000 r. kierowane i prowadzone było przez płk w st. spocz. Zdzisława Sawickiego, uczestnika ekshumacji w Charkowie i Miednoje. Ekspozycji nadano nazwę *Pamięć nie dała się zgładzić* - zaczerpniętą z wiersza

Feliksa Konarskiego. Autorką projektu wystawy i oprawy plastycznej była artystka plastyk Maria Irzyk

W 2008 r. Muzeum otrzymało *Medal Dnia Pamięci Ofiar Zbrodni Katyńskiej*, obchodzonego corocznie 13 kwietnia, decyzją Sejmu z 14 listopada 2007 r. Rok później Muzeum musiało zostać zamknięte decyzją nadzoru budowlanego.

W 2010 roku zespół Brzozowski Grabowiecki Architekci wygrał międzynarodowy konkurs na projekt nowego muzeum w kaponierze południowej części cytadeli warszawskiej a autorem narracji plastycznej ekspozycji był Jerzy Kalina, jeden z najwybitniejszych polskich twórców. W sierpniu 2015 r. na rogu ulic Krajewskiego i Wisłostrady w Warszawie, na specjalnej konstrukcji zamontowano półtoratonowy Dzwon Katyński. Dzwon ma otwór po przestrzeleniu, a projekt jego wyeksponowania zakłada oświetlenie go snopem światła z symbolicznego dołu śmierci u podnóża konstrukcji. Muzeum w nowej lokalizacji otwarto 17 września 2015 r. z udziałem prezydenta Andrzeja Dudy.

Fot. Muzeum Katyńskie

Fot. Muzeum Katyńskie

Celami Muzeum Katyńskiego są:

- gromadzenie, opracowywanie i konserwacja oraz udostępnianie dóbr kultury związanych ze Zbrodnią Katyńską;
- prowadzenie działalności naukowo-badawczej i oświatowej w zakresie swej specjalności;
- współdziałanie z instytucjami, organizacjami i stowarzyszeniami w upowszechnianiu w kraju i za granicą polskiej historii wojskowej.

Muzeum Wojska Polskiego zapewnia tej placówce - od początku jej istnienia - pomieszczenia, i wyposażenie w sprzęt audiowizualny. Pokrywa koszty utrzymania personelu placówki oraz obsługi technicznej pomieszczeń. Zabezpiecza środki na zaopatrzenie w materiały eksploatacyjne do pracującego w oddziale sprzętu komputerowego i poligraficznego, część kosztów konserwacji eksponatów i obsługę w zakresie przyjmowania darów, depozytów i nabytków, oraz ich rejestracji. Ponosi również koszty zakresie wykonywania projektów, realizacji i promocji wystaw czasowych, objazdowych oraz ekspozycji edukacyjnych.

Muzeum Katyńskie jest wyjątkowym typem placówki muzealnej, przedstawiającej Zbrodnię Katyńską za pomocą specyficznych zabytków rzeczowych - muzealiów (relikwii wydobytych z dołów śmierci) oraz licznych dokumentów, w ekspozycji stałej Muzeum. Realizując swoje cele statutowe, współdziała m.in. z Instytutem Pamięi Narodowej a w szczególności z jego Biurem Edukacji.

W 2017 r. Muzeum Katyńskie zostało uhonorowane przez Warszawskie Stowarzyszenie Rodzina Policyjna 1939 *Medalionem Pieta Miednoje 1940*. Medalion przedstawia stylizację krzyża, na którym umieszczona jest płaskorzeźba Matki Boskiej podtrzymującej martwego

Policjanta z widocznym w głowie otworem po kuli. Na stronie odwrotnej Medalionu wyryte jest motto pióra Adama Mickiewicza - „Jeśli o nich zapomnę.... Ty Boże na niebie zapomnij o mnie”.

Fot. Muzeum Katyńskie

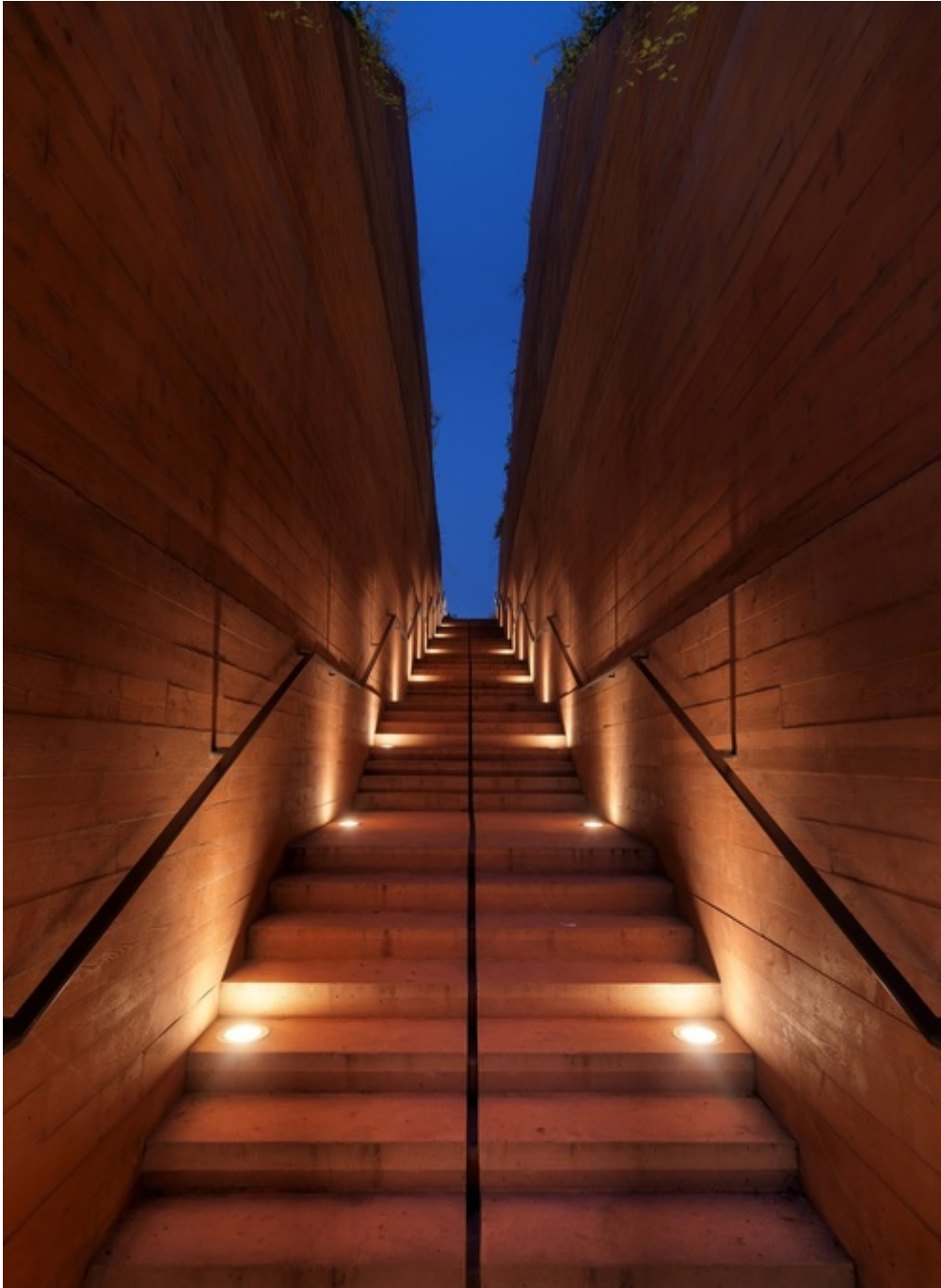
Fot. Muzeum Katyńskie

Od 2001 r., kierownikiem Muzeum Katyńskiego - Oddziału Martyrologicznego Muzeum Wojska Polskiego jest Sławomir Z. Frątczak.

Strona internetowa Muzeum Katyńskiego:

<http://www.muzeumkatynskie.pl/>

Fot. Muzeum Katyńskie